

Bąbel helowy

W poprzednim *Fotonie* z przyjemnością i satysfakcją donosiliśmy, że Nauczycielem Roku 2010 został nauczyciel fizyki pan Marek Golka. Wszyscy wierzymy, że nauczanie fizyki poszerza ogólne horyzonty oraz uczy wnikliwego i krytycznego myślenia. Z uwagą śledzę poglądy i działalność polityków, którzy z wykształcenia są fizykami. Otóż bywa niestety tak, że polityczne racje, przeciwnie krytycznemu myśleniu, przeważają. Za to nie jesteśmy odpowiedzialni. Do rozpacz może przywołać sytuacja, w której polityk, powołując się na swą fachową wiedzę fizyka, serwuje wyborcom tezy, które mógłby podważyć gimnazjalista dobrze wyedukowany w fizyce i matematyce. Mam na myśli rewelacje o bąblu helowym, mogącym być przyczyną katastrofy samolotu prezydenckiego pod Smoleńskiem. Mam nadzieję, że absolwent szkoły, który zrozumiał, że fizyka jest nauką ścisłą – w której można pewne zjawiska dokładnie przewidzieć – nie da się łatwo złapać na brednie polityka.

Sprowadzanie nauczania fizyki jedynie do jakościowych opisów przyrody nie jest łatwiejsze dla uczniów niż rzekomo trudniejsza fizyka z ilościowym opisem, ale jest przede wszystkim nieuczciwe. Oferuje bowiem ułudę rozumienia zjawisk. Na przykład zapamiętane ze szkoły zdanie „samolot lata dzięki prawu Bernoulliego” jest nie tylko fałszywe, ale tyle warte co stwierdzenie, że woda zagotowana w mikrofalówce jest szkodliwa dla zdrowia.

W tym zeszycie macie Państwo unikalną okazję przeczytać o wylewach Nilu i o zjawiskach losowych „z pamięcią”. Doniesienia z frontu badań fizyki to artykuły o supersymetriach i o manipulacjach w nanoskali. Opis sztuczek z soczewkami przydatnych podczas wakacji poparty jest analizą powstawania obrazu w soczewce cylindrycznej. Kącik zadań oddaliśmy w tym numerze w ręce studenta. Możecie też Państwo przeczytać o materiałach związanych z Marią Skłodowską-Curie, które znajdują się w bibliotece Instytutu Fizyki UJ. Zachęcamy też do obejrzenia wystaw „Fizyka bliżej nas” i „Maria Skłodowska-Curie. Kobieta niezwykła”.

Życzymy miłych wakacji.

Z.G-M